

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการสำรวจชนิดพันธุ์พืชต่างถิ่นในพื้นที่อุทยานแห่งชาติของ ศูนย์ศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในบริเวณเขตบริการของอุทยานแห่งชาติในความรับผิดชอบรวม 18 อุทยานแห่งชาติ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 โดยวิธี Check list specie จากการสังเกต พบพืชต่างถิ่นตามรายการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่ควรป้องกัน ควบคุม และกำจัดของประเทศไทยทั้งหมด 12 ชนิด และพืชต่างถิ่นนอกรายการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่ควรป้องกัน ควบคุม และกำจัดของประเทศไทย จำนวน 12 ชนิด สามารถสรุปได้ดังนี้

1. พืชต่างถิ่นตามทะเบียนชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่ควรป้องกัน ควบคุม และกำจัดของประเทศไทย แบ่งออกเป็น 4 รายการ คือ

1.1. รายการ 1 ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานแล้ว สำรวจพบจำนวน 9 ชนิด ชนิดที่พบมากที่สุด คือ หญ้าคา พบในอุทยานแห่งชาติ 15 แห่ง รองลงมาคือ สาบเสือ พบในอุทยานแห่งชาติจำนวน 13 แห่ง อุทยานแห่งชาติที่พบชนิดพันธุ์ต่างถิ่นตามรายการที่ 1 มากที่สุด คือ อุทยานแห่งชาติ น้ำตกสี่ขีด สำรวจพบ 5 ชนิด รองลงมาคือ อุทยานแห่งชาติ ใต้ร่มเย็น อุทยานแห่งชาติ ศรีพังงา และอุทยานแห่งชาติ เขาลวง สำรวจพบ 4 ชนิด

1.2 รายการ 2 ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่มีแนวโน้มรุกราน สำรวจพบ จำนวน 4 ชนิด ชนิดที่พบมากที่สุด คือ กระจุมทองเหลือง พบในอุทยานแห่งชาติ ทั้งหมด 12 แห่ง รองลงมาคือ ผักชีฝรั่ง พบในอุทยานแห่งชาติจำนวน 5 แห่ง ผักเป็ดแดงและถั่วพินตอย พบในอุทยานแห่งชาติจำนวน อย่างละ 3 แห่ง ตามลำดับ อุทยานแห่งชาติที่พบชนิดพันธุ์ต่างถิ่นตามรายการที่ 2 มากที่สุด คือ อุทยานแห่งชาติเขาลวง และอุทยานแห่งชาติ เขาปู่เขาย่า สำรวจพบ 3 ชนิด รองลงมาคือ อุทยานแห่งชาติ น้ำตกหงาว อุทยานแห่งชาติ ใต้ร่มเย็น อุทยานแห่งชาติ ศรีพังงา อุทยานแห่งชาติ น้ำตกโยง อุทยานแห่งชาติ เขาพนมเบญจา และอุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง สำรวจพบ 2 ชนิด

1.3 รายการ 3 ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่มีประวัติว่ารุกรานแล้วในประเทศอื่นแต่ยังไม่รุกรานในประเทศไทย สำรวจพบจำนวน 1 ชนิด คือ แคแสด สำรวจพบที่อุทยานแห่งชาติศรีพังงา

1.4 ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นนอกทะเบียนรายการชนิดพันธุ์ที่ควรป้องกัน ควบคุม และกำจัดของประเทศไทย สำรวจพบ 12 ชนิด พบมากที่สุดคือหมากเหลือง พบในอุทยานแห่งชาติ ทั้งหมด 11 แห่ง รองลงมาคือ โกสน พบในอุทยานแห่งชาติ ทั้งหมด 10 แห่ง อุทยานแห่งชาติที่พบชนิดพันธุ์ต่างถิ่นนอกทะเบียนรายการชนิดพันธุ์ที่ควรป้องกัน ควบคุม และกำจัดของประเทศไทย มากที่สุดคือ อุทยานแห่งชาติ น้ำตกหงาว อุทยานแห่งชาติ เขาปู่-เขาย่า อุทยานแห่งชาติ บูโด-สุไหงปาดี และอุทยานแห่งชาติ น้ำตกชิโป สำรวจพบ 7 ชนิด

ตารางที่ 4.1 รายชื่อชนิดพันธุ์พืชต่างถิ่นที่ควรป้องกัน ควบคุม และกำจัดของประเทศไทย รายการที่ 1 ชนิดพันธุ์ที่ต่างถิ่นที่รุกรานแล้ว พบในอุทยานแห่งชาติทั้งหมด 9 ชนิด

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์พืชรุกราน	อุทยานแห่งชาติที่พบ (แห่ง)
1	สาบเสือ <i>Chromolaena odoratum</i> (L.) R.M.King&H.Rob.	13
2	ผักเด็ดแมว <i>Crassocephalum crepidioides</i> (Benth.) S. Moore	2
3	หญ้ายาง <i>Euphorbia heterophylla</i> L.	1
4	แว่นแก้ว <i>Hydrocotyle umbellata</i> L.	3
5	หญ้าคา <i>Imperata cylindrica</i> (L.) P.Beauv.	15
6	จีไก่อ่าน <i>Mikania micrantha</i> (L.) Kunth	10
7	หญ้าจรจบดอกเหลือง <i>Pennisetum setosum</i> (Sw.) L.C. Rich.	7
8	จอก <i>Pistia stratiotes</i> L.	1
9	ไมยราบยักษ์ <i>Mimosa pigra</i> L.	1

ตารางที่ 4.2 จำนวนชนิดพันธุ์พืชต่างถิ่นที่ควรป้องกัน ควบคุม และกำจัดของประเทศไทย รายการ 1 ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานแล้ว ที่พบในอุทยานแห่งชาติ 18 แห่ง

ลำดับที่	อุทยานแห่งชาติ	ชนิดที่พบ
1	น้ำตกหวาง	สาบเสือ , จีไก่อ่าน , ขจรจบดอก
2	แก่งกรุง	หญ้าคา
3	เขาสก	สาบเสือ , หญ้าคา
4	คลองพนม	สาบเสือ , หญ้าคา , แวนแก้ว
5	ไต้ร่มเย็น	สาบเสือ , หญ้าคา , ขจรจบดอกเหลือง , ผักเด็ดแมว
6	ศรีพังงา	สาบเสือ , หญ้าคา , จีไก่อ่าน , ขจรจบดอกเหลือง
7	เขาหลวง	สาบเสือ , หญ้าคา , จีไก่อ่าน , ขจรจบดอกเหลือง
8	น้ำตกโยง	สาบเสือ , หญ้าคา , จีไก่อ่าน
9	น้ำตกลีซัด	สาบเสือ , หญ้าคา , จีไก่อ่าน , แวนแก้ว , หญ้ายาง
10	เขานัน	สาบเสือ , หญ้าคา , ขจรจบดอกเหลือง
11	เขาพนมเบญจา	หญ้าคา , ไมยราบยักษ์ , จีไก่อ่าน
12	เขาปู่-เขาย่า	สาบเสือ , หญ้าคา
13	เขาน้ำค้าง	หญ้าคา , จีไก่อ่าน
14	สันกาลาคีรี	สาบเสือ , หญ้าคา , จีไก่อ่าน , ขจรจบดอกเหลือง
15	น้ำตกทรายขาว	สาบเสือ , หญ้าคา , ขจรจบดอกเหลือง
16	บูโด-สุไหงปาดี	สาบเสือ , แวนแก้ว
17	บางกลาง	ผักเด็ดแมว , สาบเสือ , หญ้าคา , จีไก่อ่าน ,
18	น้ำตกชิโป	จีไก่อ่าน

ตารางที่ 4.3 รายชื่อชนิดพันธุ์พืชต่างถิ่นที่ควรป้องกัน ควบคุม และกำจัดของประเทศไทย รายการ 2 ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่มีแนวโน้มรุกราน พบในอุทยานแห่งชาติทั้งหมด 4 ชนิด

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์พืชรุกราน	อุทยานแห่งชาติที่พบ (แห่ง)
1	ถั่วพินตอย <i>Arachis pintoii</i> Krapov. & W.C.Greg.	3
2	ผักชีฝรั่ง <i>Eryngium foetidum</i> L.	5
3	กระดุมทองเลื้อย <i>Sphagneticola trilobata</i> (L.C. Rich.) Pruski	12
4	ผักเป็ดแดง <i>Alternanthera bettzickiana</i> (Regel) G.Nicholson	3

ตารางที่ 4.4 จำนวนชนิดพันธุ์พืชต่างถิ่นที่ควรป้องกัน ควบคุม และกำจัดของประเทศไทย รายการ 2 ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่มีแนวโน้มรุกราน ที่พบในอุทยานแห่งชาติ 14 แห่ง

ลำดับที่	อุทยานแห่งชาติ	ชนิดที่พบ
1	น้ำตกหงาว	กระดุมทองเลื้อย , ผักเป็ดแดง
2	เขาสก	กระดุมทองเลื้อย
3	คลองพนม	กระดุมทองเลื้อย
4	ไต้ร่มเย็น	กระดุมทองเลื้อย , ผักชีฝรั่ง
5	ศรีพังงา	กระดุมทองเลื้อย , ผักเป็ดแดง
6	เขาหลวง	กระดุมทองเลื้อย , ผักชีฝรั่ง , ถั่วพินตอย
7	น้ำตกโยง	กระดุมทองเลื้อย , ผักชีฝรั่ง
8	เขาพนมเบญจา	กระดุมทองเลื้อย , ถั่วพินตอย
9	เขาปู่-เขาย่า	กระดุมทองเลื้อย , ผักชีฝรั่ง , ผักเป็ดแดง
10	เขาน้ำค้าง	กระดุมทองเลื้อย , ผักชีฝรั่ง
11	บูโด-สุไหงปาดี	กระดุมทองเลื้อย
12	บางกลาง	ถั่วพินตอย
13	น้ำตกซีโป	กระดุมทองเลื้อย

ตารางที่ 4.5 รายการ 3 รายชื่อชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่มีประวัติว่ารุกรานแล้วในประเทศอื่นแต่ยังไม่รุกรานในประเทศไทย พบในอุทยานแห่งชาติทั้งหมด 1 ชนิด

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์พืชรุกราน	อุทยานแห่งชาติที่พบ (แห่ง)
1	แคแสด <i>Spathodea campanulata</i> P.Beauv.	1

ตารางที่ 4.6 จำนวนชนิดพันธุ์พืชต่างถิ่นที่ควรป้องกัน ควบคุม และกำจัดของประเทศไทย รายการ 3 ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่มีประวัติว่ารุกรานแล้วในประเทศอื่นแต่ยังไม่รุกรานในประเทศไทย

ลำดับที่	อุทยานแห่งชาติ	ชนิดที่พบ
1	ศรีพังงา	แคแสด

ตารางที่ 4.7 จำนวนชนิดพันธุ์ต่างถิ่นนอกทะเบียนรายการชนิดพันธุ์ที่ควรป้องกัน ควบคุม และกำจัดของประเทศไทย พบในอุทยานแห่งชาติทั้งหมด 12 ชนิด

ลำดับ	ชนิดพันธุ์	อุทยานแห่งชาติที่พบ (แห่ง)
1	หมากเหลือง <i>Ptychosperma macarthurii</i> H. Wendl.	14
2	โกสน <i>Codiaeum variegatum</i> Blume	10
3	เทียนทอง <i>Duranta erecta</i> L.	11
4	บานบุรีเหลือง <i>Allamanda cathartica</i> L.	5
5	ชาดัด <i>Ehretia microphylla</i> Lamk	6
6	เฟื่องฟ้า <i>Bougainvillea hybrida</i>	4
7	เล็บครุฑ <i>Polyscias fulfoylei</i> (L.) Harms	4
8	เข็มแดง <i>Ixora chinensis</i> Lamk. <i>Ixora</i> spp.	10
9	มะม่วง <i>Mangifera indica</i> L.	3
10	มะขาม <i>Tamarindus indica</i> L.	1
11	ขนุน <i>Artocarpus heterophyllus</i> Lam	3
12	ลีลาวดี, ลั่นทม <i>Plumeria acuminata</i> Art.	2

ตารางที่ 4.8 รายชื่อชนิดพันธุ์ต่างถิ่นนอกทะเบียนรายการชนิดพันธุ์ที่ควรป้องกัน ควบคุม และกำจัดของประเทศไทย ที่พบในอุทยานแห่งชาติ 18 แห่ง

ลำดับที่	อุทยานแห่งชาติ	ชนิดที่พบ
1	น้ำตกหวาง	เทียนทอง โกสน ชาดัด เข็มแดง บานบุรีเหลือง หมากเหลือง มะม่วง
2	แก่งกรุง	โกสน
3	เขาสก	โกสน เข็มแดง ชาดัด เทียนทอง หมากเหลือง
4	คลองพนม	หมากเหลือง
5	ไต้ร่มเย็น	เข็มแดง เทียนทอง โกสน เฟื่องฟ้า บานบุรีเหลือง
6	ศรีพังงา	ขนุน เทียนทอง โกสน เข็มแดง หมากเหลือง
7	เขาหลวง	ชาดัด เทียนทอง หมากเหลือง
8	น้ำตกโยง	หมากเหลือง
9	น้ำตกสี่ขีด	เทียนทอง โกสน เข็มแดง เฟื่องฟ้า
10	เขานัน	ขนุน
11	เขาพนมเบญจา	ขนุน โกสน เฟื่องฟ้า บานบุรีเหลือง หมากเหลือง
12	เขาปู่-เขาย่า	มะม่วง เทียนทอง เข็มแดง โกสน บานบุรีเหลือง ล้มทมู หมากเหลือง
13	เขาน้ำค้าง	ล้มทมู ชาดัด โกสน เทียนทอง หมากเหลือง
14	สันกาลาคีรี	หมากเหลือง
15	น้ำตกทรายขาว	หมากเหลือง เทียนทอง เข็มแดง
16	บูโด-สุไหงปาดี	หมากเหลือง เทียนทอง เข็มแดง โกสน ชาดัด มะม่วง มะขาม
17	บางกลาง	หมากเหลือง โกสน เข็มแดง
18	น้ำตกซีโป	หมากเหลือง บานบุรีเหลือง เล็บครุฑ ชาดัด เข็มแดง เทียนทอง เฟื่องฟ้า

ตารางที่ 4.9 แสดงพื้นที่ที่ถูกบุกรุกเฉพาะชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานบัญชีที่ 1-3

อุทยานแห่งชาติ	ชนิดที่พบ	ขนาดพื้นที่ที่ถูกรุกราน (ตร.ม.)
น้ำตกหงาว	สาบเสือ , จีไก่อ่าน , ขจรจบดอกเหลือง , กระจุมทองเลื้อย , ผักเป็ดแดง	1878.94
แก่งกรุง	หญ้าคา	8
เขาสก	สาบเสือ , หญ้าคา , กระจุมทองเลื้อย	162
คลองพนม	สาบเสือ , หญ้าคา , กระจุมทองเลื้อย , แวนแก้ว	382
ไต้ร่มเขิน	สาบเสือ , หญ้าคา , ขจรจบดอกเหลือง , ผักเผ็ดแมว , กระจุมทองเลื้อย , ผักชีฝรั่ง	165.50
ศรีพังงา	สาบเสือ , หญ้าคา , จีไก่อ่าน , ขจรจบดอกเหลือง , กระจุมทองเลื้อย , ผักเป็ดแดง	219.25
เขาหลวง	สาบเสือ , หญ้าคา , จีไก่อ่าน , ขจรจบดอกเหลือง , กระจุมทองเลื้อย , ผักชีฝรั่ง , ถั่วพินตอย	2928.35
น้ำตกโยง	สาบเสือ , หญ้าคา , จีไก่อ่าน , กระจุมทองเลื้อย , ผักชีฝรั่ง	1840.5
น้ำตกสี่ขีด	สาบเสือ , หญ้าคา , จีไก่อ่าน , แวนแก้ว , หญ้ายาง	26.25
เขานัน	สาบเสือ , หญ้าคา , ขจรจบดอกเหลือง	282
เขาพนมเบญจา	หญ้าคา , ไมยราบยักษ์ , จีไก่อ่าน , กระจุมทองเลื้อย , ถั่วพินตอย	122
เขาปู่-เขาย่า	สาบเสือ , หญ้าคา , กระจุมทองเลื้อย , ผักชีฝรั่ง , ผักเป็ดแดง	41.5
เขาน้ำค้าง	หญ้าคา , จีไก่อ่าน , กระจุมทองเลื้อย , ผักชีฝรั่ง	2381.25
สันกาลาคีรี	สาบเสือ , หญ้าคา , จีไก่อ่าน , ขจรจบดอกเหลือง	15,702
น้ำตกทรายขาว	สาบเสือ , หญ้าคา , ขจรจบดอกเหลือง	140
บูโด-สุไหงปาดี	สาบเสือ , กระจุมทองเลื้อย , แวนแก้ว	1755
บางกลาง	ผักเผ็ดแมว , สาบเสือ , หญ้าคา , จีไก่อ่าน , จอก , ถั่วพินตอย	604.5
น้ำตกชิโป	จีไก่อ่าน , กระจุมทองเลื้อย	2

สรุป

พื้นที่ในเขตบริการของอุทยานแห่งชาติในภาคใต้ ส่วนใหญ่จะอยู่ในแนวรอยต่อระหว่างพื้นที่ป่า กับพื้นที่ที่เปิดโล่งสำหรับจัดภูมิทัศน์ภายในเขตบริการ จึงทำให้ชนิดพันธุ์ต่างถิ่น เช่น หญ้าคา ขจรจบดอกเหลือง ขี้ไก่ย่าน และสาบเสือ ที่เป็นชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่เจริญเติบโตได้ดีในที่โล่งแจ้ง สามารถแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว และขยายตัวเป็นบริเวณกว้างในบางอุทยานแห่งชาติ รวมถึงกรมทองเลื้อย ซึ่งแพร่กระจายเป็นบริเวณกว้างในหลายอุทยานแห่งชาติ เช่นอุทยานแห่งชาติเขาหลวง อุทยานแห่งชาติศรีพังงา อุทยานแห่งชาติคลองพนม เป็นต้น ซึ่งจากการลงพื้นที่สำรวจสามารถสรุปผลการสำรวจได้ดังนี้

1. สาบเสือ *Chromolaena odoratum* (L.) R.M.King&H.Rob.

พบกระจายในอุทยานแห่งชาติ 13 แห่ง ในพื้นที่เปิดโล่งดริมป่าหรือขึ้นเป็นต้นเดี่ยว ๆ ในเขตบริการของอุทยานแห่งชาติ ในแต่ละแห่งที่พบมีปริมาณไม่มาก สามารถถอนทำลายหรือตัดพินทิ้งได้ไม่ยาก

2. ผักผีเสื้อ *Crassocephalum crepidioides* (Benth.) S. Moore

พบกระจายในอุทยานแห่งชาติเพียง 2 แห่ง คืออุทยานแห่งชาติได้รัมย์ และอุทยานแห่งชาติบางลาง ซึ่งก็พบเพียงแห่งละ 3-5 ต้นเท่านั้น สามารถถอนทำลายหรือตัดพินทิ้งได้ไม่ยาก

3. หญ้ายาง *Euphorbia heterophylla* L.

พบกระจายในอุทยานแห่งชาติเพียง 1 แห่ง คืออุทยานเขาน้ำตกสี่ขีด ซึ่งพบกระจายเพียง 1.5x1.5 ตารางเมตร เท่านั้น บริเวณด้านหลังอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว สามารถถอนทำลายหรือตัดพินทิ้งได้ไม่ยาก

4. แว่นแก้ว *Hydrocotyle umbellata* L.

พบกระจายในอุทยานแห่งชาติ 3 แห่ง คืออุทยานเขาน้ำตกสี่ขีด อุทยานแห่งชาติคลองพนม และอุทยานแห่งชาติบูโด-สุไหงปาดี ในอุทยานแห่งชาติคลองพนม และอุทยานแห่งชาติบูโด-สุไหงปาดี พบเพียงแห่งละ 1.5x1.5 ตารางเมตรเท่านั้น ส่วนในอุทยานเขาน้ำตกสี่ขีดพบในปริมาณที่มากในบริเวณสระน้ำด้านหน้าอาคารที่ทำการอุทยานแห่งชาติขนาด 3 x10 เมตร ซึ่งพบกระจายเพียงจุดเดียวในแต่ละอุทยานแห่งชาติ ซึ่งการกำจัดทำได้ยากเนื่องจากเป็นชนิดพันธุ์ที่มีลำต้นเป็นไหลกลมยาวเรียว ทอดเลื้อยไปตามพื้นดินที่แฉะๆ แดกรากและใบตามข้อ ถ้าใช้วิธีการถอน หากถอนออกไปไม่หมด มันก็สามารถกลับมาแพร่กระจายในพื้นที่เดิมได้อีก

5. หญ้าคา *Imperata cylindrica* (L.) P.Beauv.

พบกระจายในอุทยานแห่งชาติมากที่สุดถึง 15 แห่ง ส่วนใหญ่จะพบเจริญเติบโตในพื้นที่เปิดโล่ง เช่นบริเวณด้านหน้าป้ายอุทยานแห่งชาติ ปริมาณที่พบค่อนข้างมากในแต่ละแห่ง พบมากที่สุดที่อุทยานแห่งชาติสันกาลาคีรี โดยขึ้นปะปนกับหญ้าขจรจบดอกเหลือง การกำจัดทำได้ยาก เนื่องจากเป็น

พืชที่มีเหง้าใต้ดิน การตัดพินต้นทิ้งไปไม่สามารถกำจัดได้ นอกจากนี้ดอกของหญ้าคายังแพร่กระจายตามลมได้ง่าย และสามารถแพร่กระจายได้เป็นบริเวณกว้าง

6. จีไก่อ่าน *Mikania micrantha* (L.) Kunth

พบกระจายในอุทยานแห่งชาติมากถึง 10 แห่ง เนื่องจากเป็นพืชเถาเลื้อย ส่วนมากจึงพบว่า จีไก่อ่านจะเจริญเติบโตบนไม้ชนิดอื่น ๆ นอกจากนี้การที่ดอกของจีไก่อ่านสามารถแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็วไปตามลม การกำจัดและทำลาย จึงอาจต้องใช้วิธีการตัดพินก่อนที่จีไก่อ่านจะออกดอก ซึ่งจะช่วยยับยั้งไม่ให้จีไก่อ่านแพร่กระจายได้

7. หญ้าจรจบดอกเหลือง *Pennisetum setosum* (Sw.) L.C. Rich.

พบกระจายในอุทยานแห่งชาติ 7 แห่ง ส่วนใหญ่ขึ้นห่าง ๆ กัน พบมากที่สุดที่อุทยานแห่งชาติสันกาลาคีรี โดยขึ้นปะปนกับหญ้าคา ดอกของ หญ้าจรจบดอกเหลือง สามารถแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็วไปตามลม เป็นอีกปัญหาหนึ่งของการกำจัดพืชชนิดนี้ ซึ่งการกำจัดอาจต้องใช้วิธีการตัดพินก่อนที่หญ้าจรจบดอกเหลืองจะออกดอก ซึ่งจะช่วยยับยั้งการแพร่กระจายได้

8. จอก *Pistia stratiotes* L.

พบกระจายในอุทยานแห่งชาติเพียงแห่งเดียวที่อุทยานแห่งชาติบางลาง บริเวณอ่างน้ำหน้าอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เพียง 1 x1 เมตร การกำจัดอาจนำมาใช้เป็น ใช้เป็นอาหารเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู เป็ด

9. ไมยราบยักษ์ *Mimosa pigra* L.

พบกระจายในอุทยานแห่งชาติเพียงแห่งเดียวที่อุทยานแห่งชาติเขาพนมเบญจา และพบเพียงต้นเดียวขนาดประมาณ 2 เมตร สามารถตัดพินทิ้งได้ง่ายแต่ควรตัดพินก่อนที่ ไมยราบยักษ์ จะติดผล เพื่อจะได้ไม่มีเมล็ดออกมาแพร่ขยายพันธุ์ได้

10. ถั่วพินตอย *Arachis pintoii* Krapov. & W.C.Greg.

พบกระจายในอุทยานแห่งชาติ 3 แห่ง โดยอุทยานแห่งชาติที่พบแพร่กระจายมากที่สุดคือ อุทยานแห่งชาติเขาพนมเบญจา ขนาดการกระจาย 454 ตารางเมตร ถั่วพินตอยเป็นพืชอายุหลายปี มีไหลเลื้อยแผ่ออกจากต้นหลัก เจริญเติบโตได้ดีในเขตร้อนชื้น ที่มีฝน 1800 - 2000 มม. เติบโตได้ดีในที่ลุ่มและ หรือมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน สามารถเติบโตได้ในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ตั้งแต่ดินทรายจนถึงดินเหนียว pH ต่ำหรือเป็นกลาง ทนต่อความเป็นพิษของมังกานีสและอลูมิเนียม และสภาพร่มเงา นอกจากนี้สามารถปลูกด้วยการใช้ท่อนพันธุ์จากส่วนของไหล การกำจัดจึงทำได้ค่อนข้างยากอาจต้องใช้วิธีการขุดออกไปจากพื้นที่

11. ผักชีฝรั่ง *Eryngium foetidum* L.

พบกระจายในอุทยานแห่งชาติ 5 แห่ง ซึ่งแต่ละแห่งพบเพียง 1-1.5 ตารางเมตรเท่านั้นการกำจัดทำได้โดยการถอนหรือขุดออกไปให้พ้นจากพื้นที่

12. กระจุดมทองเลื้อย *Sphagneticola trilobata* (L.C. Rich.) Pruski

พบกระจายในอุทยานแห่งชาติ 12 แห่ง ส่วนใหญ่แพร่กระจายริมทางเดิน เช่นอุทยานแห่งชาติ เขาหลวง บริเวณน้ำตกอ้ายเขียว พบกระจายไปในทางเดิน ไปน้ำตก และหน้าพาริมน้ำตก กินพื้นที่เป็น บริเวณกว้าง อุทยานแห่งชาติศรีพังงา พบว่าแพร่กระจายตลอดสองข้างทางเข้าไปน้ำตกประมาณ 1 กิโลเมตร และในบริเวณลานจอดรถด้านในน้ำตก ซึ่งแต่ละแห่งพื้นที่การแพร่กระจายกว้างมาก และเป็นพืชที่กำจัดได้ยากเพราะสามารถแตกรากได้ตามข้อกิ่ง การกำจัดอาจต้องใช้วิธีการถอนหรือขุดออกไปจากพื้นที่

13. ผักเป็ดแดง *Alternanthera bettzickiana* (Regel) G.Nicholson

พบกระจายในอุทยานแห่งชาติ 3 แห่ง ซึ่งแต่ละแห่งพบกระจายเพียง 0.5-1 ตารางเมตร การกำจัดสามารถตัดพืหรือขุดออกจากพื้นที่ได้

14. แคนแสด *Spathodea campanulata* P.Beauv.

พบกระจายในอุทยานแห่งชาติเพียง 1 แห่งคือ อุทยานแห่งชาติศรีพังงา และพบเพียง 1 ต้น สูง 15-20 เมตร การกำจัด เนื่องจากเป็นไม้ขนาดใหญ่ต้องกำจัดโดยวิธีการ โคนทิ้ง แล้วเผาทำลาย

สรุป

ชนิดพันธุ์ พืชต่างถิ่นที่ควรป้องกัน ควบคุม และกำจัดของประเทศไทย ที่แพร่กระจายในเขตบริการของอุทยานแห่งชาติ ในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนใหญ่เป็นชนิดพันธุ์ที่เจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่โล่งแจ้ง เช่นหญ้าคา , ขจรจบดอกเหลือง , สาบเสือ ขี้ไก่ย่าน หรือพื้นที่รุ่มครึ้ม เช่นกระดุมทองเหลือง หรือชนิดที่เจริญเติบโตได้ดีในดินทุกสภาพอย่างถั่วพินตอย ประกอบกับพื้นที่ในอุทยานแห่งชาติทางภาคใต้ส่วนใหญ่มีดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ ส่วนใหญ่เป็นป่าดิบชื้น และมีฝนตกต่อเนื่องตลอดทั้งปี จึงทำให้ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นเจริญเติบโตและแพร่กระจายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็ว

ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่สำรวจพบ ส่วนใหญ่เป็นชนิดพันธุ์ที่รู้จักกันเป็นอย่างดี อย่างหญ้าคา สาบเสือ หรือ กระดุมทองเหลือง แต่การควบคุมและกำจัดยังไม่ได้มีการปฏิบัติกันแบบจริงจัง เป็นเพียงแค่การตัดฟันทิ้งไป หรือใช้เครื่องตัดหญ้าตัดตกแต่งสภาพภูมิทัศน์ให้มีความสวยงาม การกำจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกรานเหล่านี้ออกไปให้พื้นที่อุทยานแห่งชาติ จำเป็นต้องอาศัย เวลา และความอดทนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพราะชนิดพันธุ์เหล่านี้ มีความทนทานต่อสภาพภูมิประเทศ และสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งยังแพร่กระจายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็วอีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น ถั่วพินตอย ซึ่งมีถิ่นกำเนิดแถบลุ่มแม่น้ำเซนต์ฟรานซิสโก และโทแคนทินส์ ตอนกลางของประเทศบราซิล แล้วถูกนำไปพัฒนาในประเทศ ออสเตรเลีย อเมริกา และ โคลัมเบีย ในประเทศไทยกองอาหารสัตว์ นำเข้ามาทดสอบประมาณ ปี 2533 และเริ่มเผยแพร่ในปี 2540 ลักษณะการเจริญเติบโตของถั่วพินตอย เป็นพืชอายุหลายปี มีไหลเลื้อยแผ่ออกจากต้นหลัก (crown) รากเป็นระบบรากแก้ว มีปมขนาดเล็กเกิดทั้งบนรากแก้วและรากแขนง ลำต้นแผ่บนอาจสูงประมาณ 20 ซม. ขึ้นปกคลุมดินหนาแน่น ต้นกล้าของถั่วพินตอยงอกแบบ epigeal สามารถเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และครอบคลุมพื้นที่ได้ภายใน 6 เดือน หลังการงอก 3 - 4 สัปดาห์จะเริ่มออกดอก และ ออกดอกต่อเนื่องกันไปตลอดฤดู โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูฝน หรือหลังการให้น้ำ ถั่วพินตอยเจริญเติบโตได้ดีในเขตร้อนชื้น ที่มีฝน 1800 - 2000 มม. เติบโตได้ดีในที่ลุ่มแฉะ หรือมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน สามารถเติบโตได้ในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ตั้งแต่ดินทรายจนถึงดินเหนียว pH ต่ำหรือเป็นกลาง ทนต่อความเป็นพิษของมังกานีสและอลูมิเนียม และสภาพรุ่มแฉะ สามารถปลูกร่วมกับหญ้าได้หลายชนิด และทนต่อการแทะเล็ม อย่างรุนแรงได้ดี คุณสมบัติที่กล่าวมาของถั่วพินตอยคงพอจะทำให้มองเห็นว่าการกำจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่นเหล่านี้ ต้องใช้เวลา และความอดทนเป็นอย่างมาก รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องรู้จักและเข้าใจรูปแบบการเจริญเติบโตของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นเหล่านี้เป็นอย่างดีจึงจะสามารถควบคุม และกำจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่นเหล่านี้ออกไปให้พื้นที่อุทยานแห่งชาติอย่างถาวร

